

Kuş Gribi ve Türkiye Tavukçuluk Sektöründe Yaşananlar

Öncelikle hastalığın yayılmasını engellemek için harcanan çabalar sürdürülmeli. Kuş konaklama alanları olan deltalar, göllerin çevresi hemen şimdi kanatlılardan arındırılmalı ve kanatlılardan arındırılmış bir şerit oluşturulmalıdır. Bu şeritlere yakın bölgelerde serbest gezinen tavuklar için belli süreler kapatılacakları kafes tel bölmeler yapılmalı ve köy tavukçuluğu yapanlar buna zorunlu tutulmalıdır.

Başından bu yana yeterli önlem alınmadığı için felakete dönüşen kuş gribi olayını bir film seridi gibi üzüterek izliyor, yetkililerin bazı açıklamalarını, yönlendirmelerini taraflı, endişe verici ve çağdışı buluyoruz.

Yaşananları tek cümleyle anlatacak olursak; köy tavukçuluğuna karşı meydan muharebesi uygulanmaktadır, diyebiliriz.

Baska bir deyişle, hükümet bazı uzmanlar tarafından da destekle köy tavukçuluğunu yok edecek olan tek yanlı bir savaş ilan etmiş, savaşın adı da: "Tavuk meydan muharebesi.."

Hükümet ve yetkililer "biz zamanında önlem almadığımız için hastalık yayıldı" diyemedikleri için tavukların hemen hepsini (hastalıklı-hastaliksız) ayrımsız bir biçimde öldürmekte, bütün insanlığın gözleri önünde diri, diri görmekteyiz. Bu tutumun arkasında endüstriyel/fabrikasyon olarak üretilmiş tavuk eti ve yumurtaların üretimine destek olunması vardır. Söz konusu entegre tesislerde üretilen tavukları tüketmenin uygun/doğru olacağı vatandaşa öğütlenerek, niyetlerini ve politik tercihlerini açığa çıkarmaktadırlar.

Bir yandan köylünün besin ve geçim kaynağı olan tavuklar, kazlar, ördekler, hindiler yok edilmekte, yoksul köylüyü daha da yoksullaştıracak tutumlar içine girilmekte, diğer yandan kuş gribinden köy tavukçuluğu yaparak geçinen ve beslenenlerin zararı yokmuş, olmayacakmış gibi bir tutum sergilenebilmektedir.

Zarar gören kesimin sadece "zulüm endüstrisi" olan endüstriyel tavuk yetiştiricilik sektörü değil, köy tavukçuluğunun artık terk edilmesi gerektiği bakanlar düzeyinde açıklanabilmektedir.

Yalnızca endüstriyel tavuk yetiştiriciliğinin kurtarılması için toplantılar düzenlenmekte, ekonomik paketler hazırlanmaktadır. Sürdürülebilir köy tarımı içindeki gezici köy tavukçuluğunun sürdürülmesi için köy tavukçuluğunun zararının karşılanması, tavuk başına verilen tavuk parasına indirgenmekte, köylünün kaybolan kazancını sağlamak ve yaşamak için tutunduğu dalın yeniden oluşturulmasına yönelik çözüm arayışına gidilmemektedir. Bakanların açıklamalarından anladığımız kadarıyla hükümetin Türkiye'de yaşayan vatandaşların durumu ve nasıl yaşadığını bilmediği anlaşılmaktadır. Yok, eğer biliyor da böyle davranıyorsa maksadının sorgulanmasına/tartışılmasına ihtiyaç olduğu orta yerde durmaktadır.

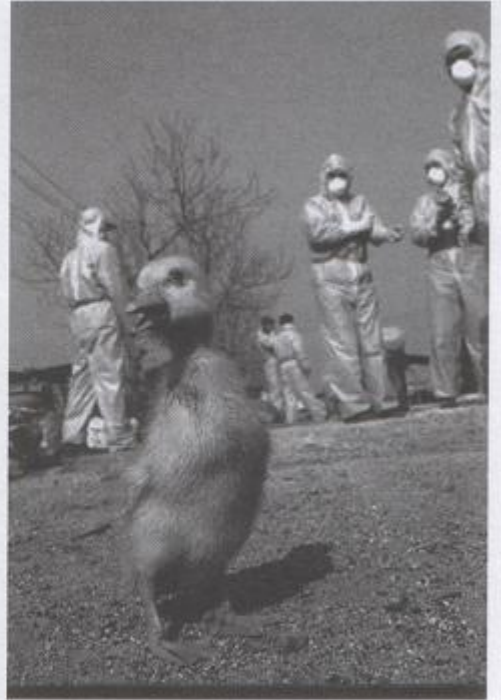
Köylünün besin (protein ihtiyacını) ve geçimini sağlamak için sürdürülebilir köy tarımcılığı

çerçevesinde serbest gezinen köy tavukçuluğunun sürdürülebilirliğine çözüm üretmekle de yükümlü olanların, ne yazık ki, köy tavukçuluğunun sürdürülmesini ortadan kaldıracak yasal hazırlıklar içinde oldukları duyularını almaktayız.

Yetkililer endüstriyel tavukçuluk denilen binlerce tavuğu güneş görmez, ayağı toprağa değmez, dış dünya ile tanışmadan bıçak, ateş, tencere ile tanışan üretim sistemine koşar adım yönelmekte ve yönlendirmektedir. Oysa ki hükümetimizin koşar adım yöneldiği ve yönlendirdiği sistem, birçok gelişmiş ve az gelişmiş ülke ve çiftçileri tarafından kaçır adım terk etmeye başlamıştır.

Bir kesime "üret", bir kesime "sen üretme, pazar ol!" deme hakkı olmadığı gibi, bu durum eşitlik hakkına/ilkesine de aykırıdır. Bu yaklaşımı IMF bir çok ülkeye dayatmakta ve birçok ülkede de uygulattırmaktadır. Bu nedenle IMF'nin meşruluğu gezegenimizde yaşayanların tamamına yakını tarafından tartışma konusu olagelmektedir. Tarafsız bir şekilde vatandaşların hepsine aynı hizmeti ayrımsız olarak yapmakla görevli olanların böyle bir tercih kullanma arzusu içinde olması; düşündürücüdür.

Çiftçi sendikaları olarak, yetkililere, "köylüler de vatandaşınızdır" hatırlatması yapıyor olmaktan üzüntülü olduğumuzun bilinmesini istiyoruz.

Üstelik tercihlerini ve uygulamalarını yalnızca endüstriyel tavukçuluktan yana yapanlar; kuş göç yollarının konaklama yeri olan göl ile deltalarda yeterli önlem almayarak eksik ve kusurlu davranma siciline sahip olması biz çiftçileri endişelendirmektedir.

Bütün bunları söylerken her şeyin aynı şekilde devam etmesi ve sürmesi gerektiğini elbette ki söylemiyoruz.

Cözüm olarak sunlar yapılmalıdır:

Öncelikle hastalığın yayılmasını engellemek için harcanan çabalar sürdürülmeli. Kuş konaklama alanları olan deltalar, göllerin çevresi hemen şimdi kanatlılardan arındırılmalı ve kanatlılardan arındırılmış bir şerit oluşturulmalıdır. Bu şeritlere yakın bölgelerde serbest gezinen tavuklar için belli süreler kapatılacakları kafes tel bölmeler yapılmalı ve köy tavukçuluğu yapanlar buna zorunlu tutulmalıdır.

Kafes tellerin örnekleri devlet tarafından yapılmalı, tavuk yetiştiricilerine faizsiz ve uzun vadeli olarak destek verilmelidir.

Bu şerit sadece kanatlılardan arınmamalı, göç yollarındaki konaklama alanlarında endüstriyel değil, organik tarım yapılması zorunlu hale getirilmelidir. Yani, tarımsal üretimde kimyasal gübre ile kimyasal ilaç asla kullanılmamalıdır.

Kuş konaklama alanlarının çevresinde yapılmış olan konutlar derhal kaldırılmalıdır.

Tarım İl Müdürlüğü elemanları sadece tavuk itlafı için köye gönderilmemelidir. Tarım elemanları hafızalarda sadece tavuk öldürücü olarak yer etmemeli, iyi yönlendirilme ve olanak sunulması halinde çok yararlı işler yaptıkları geçmiş çalışmalarından hatırlanmalıdır.

Tarım İl Müdürlükleri, tavuk hastalığında ve teşhisinde uzman olan elemanlarını köylere önden göndermeli; tavukların hastalıklı olup olmadıklarını bu uzmanlar belirtmelidir. Bunların ardından hastalıklı tavukların itlafı için ayrı bir ekip(ler) köye gitmelidir. Sağlıklı tavuk, kaz ve ördeklerin yasaılması için eğitim verecek, donanım sağlayacak ve kuracak olan elemanlar, uzmanlardan sonra köye girmelidir.

Elemanlar aynı zamanda hastalıklı olmayan tavukların ayırımını yapan uzman öncülerin girdiği köylerdeki bulguların değerlendirilmeleri doğrultusunda itlaf yapmalı sağlıklı tavukların yasaılmasına özel önem ve titizlik göstermelidir. Bütün köyler (hastalık bulgusuna rastlanan ve rastlanmayan) gezilerek tavuk besleyenler eğitilmeli, tavuk menşemizi ve tavuk çeşitliliğimiz koruma altına alınmalıdır.

Yetkililer bütün köylerde sadece tavukları öldürüp, tavuk menşemizi yok edecek itlaf

ve itlaf karşılığı olarak tavuk başı para vermeyi değil, beraberinde menşemizi korumak, köy tavukçuluğunu sürdürülebilmek bunun için gerekli düzeneği kurabilmesi amacıyla da köylülere ayrıca destek vermelidir. Yani amaç sağlıklı köy tavuklarını yaşatmayı esas almalıdır. Başka bir deyişle; yetkililer, gıda güvencesinin sürdürülebilir olması için sürdürülebilir köy tarımı bütünlüğü içinde gezici köy tavukçuluğunu yaşatmak için çalışmalıdırlar.

Çünkü Türkiye köylüsünün herkes kadar sağlıklı tavuk eti ve yumurtası ile beslenme ve bu yetiştiricilikten geçimini sağlama hakkı vardır. Bu temel bir insan hakkıdır. "Halkın oyları ile iktidara geldim, ben böyle uygun görüyorum ve yaparım" yaklaşımı, oy ile gelenlere de verilmemiştir. Temel olan insan hakları ve hayvan haklarıdır. Buna herkes gibi halkın oyları ile gelenlerin de uyma zorunluluğu vardır.

Ayrıca Türkiye'de yaşayan tüm insanların sağlıklı, güvenilir, sürekli beyaz et tüketme ihtiyacı ve hakkı, hükümetlerin de bunu sağlama görevleri vardır. Bu çerçevede Türkiye endüstriyel tavuk üretim sektörüne baktığımızda üretim tarzının getirdiği olumsuzlukların dışında kaygılanmamızı gerektirecek pek çok sorun bulunmaktadır.

Bugün kuş gripi bahanesi üzerinden köy tavukçuluğunu, yarın herhangi başka bir hastalık bahanesi ile köy inekçiliği, koyuncululuğu ve keçiciliğinin neslini mi tüketeceğiz?

Hükümetin sürdürülebilir köylü tarımını, zamanında önlem almayarak insan sağlığı ve hayvanların felaketi üzerinden bir propaganda yürüterek tasfiye edip, yerine şirket tarımcılığını ikame etmek istemesi bizi endişelendirmektedir. Hükümetin tarım ve hayvancılık konusunda attığı her adımı bu nedenle yakın takibe almanın gerekliliğine inanmaktayız.

Hükümeti köylüden yana olmayacaksa da en azından üretici kesimler arasında tarafsızlığa, eşit davranmaya, halkı yanıltıcı ve yanlış bilgilendirmeden kaçınmaya, doğru bilgilendirmeye davet ediyoruz.

Saygılarımızla.

Not: ÇİFTÇİ SENDİKALARI KONGRESYONLAŞMA Platformu Sözcüsü Abdullah AYSU'nun "Kuş Gripi ve Türkiye Tavukçuluk Sektöründe Yaşananlar" başlıklı basın açıklamasıdır.

